

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Kazimiero Simonavičiaus universiteto

KŪRYBOS EKONOMIKOS
STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: Doc. dr. Aušrytė Rastėnienė

Grupės nariai: Prof. dr. Violeta Pukelienė

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Kūrybos ekonomika
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis	Ekonomika (L100)
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	nuolatinė (1,5 m.), iššęstinė (2 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	90
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Ekonomikos magistras

TURINYS

TURINYS.....	3
I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
1. Programos tikslai ir studijų rezultatai.....	4
2. Programos sandara	5
3. Personalias	6
4. Materialieji ištekliai.....	6
5. Studijų eiga ir jos vertinimas	7
6. Programos vadyba.....	7
III. REKOMENDACIJOS.....	9
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	10

I. ĮŽANGA

Kazimiero Simonavičiaus universitetas (toliau – KSU) Studijų kokybės vertinimo centrui (toliau – SKVC) pateikė vertinti ketinamą vykdyti *Kūrybos ekonomikos* studijų programą. SKVC sudaryta ekspertų grupė (Violeta Pukelienė ir Aušrytė Rastėnienė) atliko išorinį studijų programos vertinimą išnagrinėdama aukštosios mokyklos pateiktą aprašą su priedais bei apsilankydama KSU. Vizito metu organizuoti susitikimai su aukštosios mokyklos administracija, savianalizės rengėjų grupe, būsimais programos dėstytojais ir socialiniais partneriais. Taip pat apžiūrėta materialioji bazė, skirta būsimos programos studentams.

Ekspertai atkreipia dėmesį, kad studijų programa *Kūrybos ekonomika* yra reikšminga ir aktuali, kadangi kūrybos ekonomikos elementus galime sutikti kiekvienoje veikloje. Be to, kuriasi ir plečiasi kūrybos industrijos, kurios tampa vis labiau svarbios šiandieniniame technikos ir inovacijų pasaulyje.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Programos tikslai suformuluoti netiksliai. Svarbiausiu programos tikslu (p. 6) programos rengėjai įvardina „rengti aukštos kvalifikacijos kūrybos ekonomikos specialistus, sugebančius integraliai suprasti, kurti ir valdyti kūrybinės visuomenės procesus, juos ekonomiškai realizuoti, modeliuoti, <...> kompleksiskai planuoti, analizuoti ir efektyviai spręsti šiuolaikinės ekonomikos uždavinius“. Ekspertai atkreipia dėmesį, kad tikslas „integraliai suprasti, kurti ir valdyti kūrybinės visuomenės procesus“ daugiau siejasi su vadybos ir administravimo nei su ekonomikos mokslo studijomis. Programos autoriai (p. 7) detalizuoja pagrindinį tikslą, tačiau tikslo formuluotė nėra aiški, neatskirti kūrybos ekonomikos ir kūrybinės industrijos lygiai. Taigi programos rengėjų formuluojami tikslai nėra pakankamai aiškūs ir logiški.

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai turėtų būti labiau orientuoti į mokslinius kūrybos ekonomikos mikro ir makro ekonominius tyrimus kūrybos aspektus, nei į esamų procesų analizę.

Programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai ir programos turinys neatitinka Ekonomikos magistro laipsnio kvalifikacijos, kadangi nėra aukštesnio lygio mikro bei makro ekonomikos studijų bei matematinių metodų dalykų, leisiančių atlikti ekonominę analizę ir vertinimus.

Taigi programos pavadinimas *Kūrybos ekonomika* (kaip kūrybos visuomenės išvestinis būvis), numatomi studijų rezultatai ir programos turinys bei suteikiama kvalifikacija nedera tarpusavyje.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: Programos pavadinimas, programos tikslai ir rezultatai yra orientuoti į aktualią šiuolaikinę studijų sritį.

Silpnybės: Programos pavadinimas *Kūrybos ekonomika*, numatomi studijų rezultatai ir programos turinys bei suteikiama kvalifikacija nedera tarpusavyje.

2. Programos sandara

Programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus. Dalykų turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą. Programos apimtis yra pakankama studijų rezultatams pasiekti.

Tačiau jaučiama sąvokų painiava. Skaitant dalyko *Kūrybinga žinių visuomenė ir ekonomika* (prof. A. Augustinaitis) aprašą, kurio tikslu nurodoma „suteikti studentams integruotas žinias apie kūrybingos žinių visuomenės ir ekonomikos tendencijas” ir kuris yra vienintelis, kuriame studentai galėtų tikėtis *kūrybinės ekonomikos* termino apibrėžimo, tokio termino apskritai nėra. Vietoj *kūrybinės ekonomikos* čia naudojamas *kūrybingos žinių ekonomikos* terminas. Specialiai tyrimo metodams skirtoje dalyko dalyje, kuri vadinama *Kūrybingos žinojimo visuomenės tyrimo metodai* matome: „Žinojimo visuomenės plėtros vertinimo kriterijai. Žinių ekonomikos tyrimo metodai. Kūrybinių industrijų tyrimo metodai. Atvirojo koordinavimo metodai ir jų rezultatai. Ateities išvalgų metodologijos”. Matoma, jog nagrinėjama žinių ekonomika, o ne kūrybos ekonomika.

Kyla abejonių dėl kai kurių dalykų: ar reikalingi smulkūs atskiri dalykai, kurių apimtis – po 6 ECTS kreditus. Gal vertėtų mažinti kreditų skaičių ar juos įkomponuoti į kitus panašius dalykus (pvz., *Kultūros finansavimas* (6 ECTS), ar *Kūrybinės visuomenės ekonomikos tyrimai* (6 ECTS), kai tuo tarpu siūlomas ir dalykas *Ekonominių tyrimų metodologija* (6 ECTS). Dalykų ar modulių turinys atitinka studijų pakopą, tačiau analizuojant dalykų turinius, jaučiama, kad *kūryba* yra „ pridėta“, pavyzdžiui, *Kūrybos ekonomika ES* (prof. B. Melnikas), ar *Kūrybinio verslo įmonių ekonomika ir vadyba* (prof. R. Ginevičius).

Ekspertų nuomone, galėtų būti specializacijos. Laisvai pasirenkamų dalykų skaičius menkas, studentai renkasi vieną iš dviejų siūlomų, be to, pirmuoju atveju alternatyvos nėra vienareikšmės: renkasi arba *Kultūros finansavimas* arba *Kūrybinio verslo įmonių ekonomika ir vadyba*.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: Programa įdomi, aktuali, numatyti įdomūs specifiniai dalykai: *Kūrybinių industrijų plėtra* (doc. E. Skersonas), *Kūrybinių ir kultūrinių industrijų marketingas* (doc. Z. Pagirskienė) ir kt.

Silpnybės: reikėtų peržiūrėti dalykų tinkamumą vengiant dubliavimo; vertėtų labiau užtikrinti ir pagrįsti studijų programos plano nuoseklumą ir logiką. Nėra specializacijų. Laisvai pasirenkamų dalykų skaičius menkas.

3. Personalas

Programos vykdymui numatomas pasitelkti personalas atitinka teisės aktų reikalavimus: 5 profesoriai, 5 docentai, iš viso – 13 (remiantis CV, nes programos apraše esančioje lentelėje įsivėlusį klaidą – M. Černikovaitė apsigynusi daktaro darbą) daktaro laipsnį turinčių dėstytojų, kurie sudaro daugiau nei 93 procentus visų programoje dėstančių dėstytojų. Be to, dauguma programos dėstytojų turi ilgametę mokslinę ir pedagoginę patirtį (pavyzdžiui, E. Skersonas, V. Michelkevičius turi nemžai praktinės patirties, kuri susijusi su teikiamos programos objektu).

Kviečiami dėstyti doktorantė R. Levickaitė ar lektoriai, pvz., M. Černikovaitė, V. Vyšnevka, yra aktyvūs mokslininkai, kurių tyrimų sritis glaudžiai susijusi su kūrybinės ekonomikos tema.

Programoje dirbs dėstytojai, tiesiogiai dalyvaujantys kūrybos industrijose: pavyzdžiui, doc. V. Michelkevičius dirba Dailės Akademijoje, fotografijos srityje; E. Skersonas yra išleidęs kelias monografijas interjero klausimais.

Numatomų dėstytojų skaičius yra pakankamas numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Vienintelis dalykas, kuris gali tapti problema yra tai, kad kad 60 proc. visų dėstytojų – kviestiniai.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: Programos dėstytojai turi pakankamą pedagoginę ir mokslinę patirtį, kai kurie dėstytojai turi nemažai ir praktinės patirties (doc.V. Michelkevičius, E. Skersonas ir kt.). Programoje įtraukti jauni dėstytojai yra aktyvūs mokslininkai.

Silpnybės: Gana didelis kviestinių dėstytojų skaičius.

4. Materialieji ištekliai

Numatyti materialieji ištekliai programai realizuoti yra pakankami. Vienu metu užsiėmimuose, vykstančiuose 12 auditorijų ir kitų mokslo erdvių, galėtų dalyvauti 448 studentai.

Visose patalpose veikia bevielis internetas, paskaitų ir seminarų auditorijose dėstytojų darbo vietos yra kompiuterizuotos, 7 didžiausiose auditorijose yra projektoriai su reikalinga įranga. Dėstytojai ir studentai gali naudotis 47 stacionariais ir nešiojamais kompiuteriais, 11 spausdintuvų, 3 kopijavimo aparatais. Biblioteka siekia visapusiškai tenkinti universiteto bendruomenės informacinius mokslo ir studijų poreikius.

Finansiniai šaltiniai – studentų mokesčiai už mokslą. Mokyklos gyvavimo patirtis ir esanti bazė bei susitikimo metu gauta informacija leidžia teigti, kad finansinės lėšos valdomos efektyviai.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: Materialinė bazė yra pakankama programos realizavimui.

5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į studijas reikalavimai yra pagrįsti.

Numatomi taikyti studijų metodai yra pakankami, galbūt vertėtų daugiau orientuoti studentus į mokslinius tyrimus, komandinį darbą, gautų rezultatų pristatymą ir vertinimą.

Programos tinkamo sudarymo logika būtų racionali, jei vertikalčiai, kas semestrą, būtų įtraukta aukštesnio lygio ekonomikos ir matematinių metodų ekonomikoje dalykų linija.

Studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški ir tinkama studijų rezultatams įvertinti.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: studijų eiga ir jos vertinimas yra aiškus ir tinkamas studijų rezultatams įvertinti.

Silpnybės: studijų metodai tinkami studijų rezultatams pasiekti, tačiau per mažai orientuoti į mokslinius tyrimus ir komandinį darbą.

6. Programos vadyba

Kūrybos ekonomikos studijas organizuoja KSU Ekonomikos ir vadybos katedros profesorius habil. dr. Romualdas Givevičius, doc. dr. Nikolaj Ambrusevič, dokt. Rasa Levickaitė, dokt. Ramojus Reimeris, taip pat studijų koordinatorės.

Studijų programos komitetas, kurio sudėtį ir funkcijas apibrėžia KSU Studijų programos komiteto nuostatai, yra atsakingas už programos vykdymo kokybę ir priežiūrą, vertina dėstytojų darbą. Studijų programos bei teikiamų kvalifikacijų tvirtinimas, stebėseną bei periodinę vertinimo tvarką vykdoma pagal patvirtintus universiteto nuostatus.

Pagirtina, kad universitete plėtojama studijų individualizacijos kultūra, ypatingą dėmesį skiriant individualiam konsultaciniam ugdančiajam darbui bei akademinio bendravimo etikai stiprinti. Tai yra pamatinės diegiamos studijų kokybės vertinimo sistemos nuostatos.

Universiteto studijų kokybės vertinime ir jos užtikrinimo procese aktyviai dalyvauja socialiniai partneriai. Ypatingas dėmesys skiriamas projektiniams sprendimams, naujų idėjų plėtrai, bendradarbiavimui su socialiniais partneriais ir studijų rezultatų praktiniam diegimui.

Iš pokalbių su socialiniais partneriais, potencialiais darbdaviais, paaiškėjo, kad partneriai tikisi labiau praktinių, nei mokslinių magistro studijų, o tai ateityje gali sukurti nepagrįstus lūkesčius arba programą labiau kreipti praktinio magistro, kurio šiuo metu Lietuvos mokslo sistemoje nėra, link.

Būdamas privatus, universitetas randa galimybių skirti studentams stipendijas. Stipendijos studentams skiriamos proporcingai kiekvienai studentų grupei pagal pažangumo rodiklius, laikantis rotacijos principo ir vadovaujantis universiteto stipendijų ir tikslinių skatinamųjų išmokų skyrimo nuostatais. Atskirai yra reglamentuotas socialinių stipendijų skyrimas.

Universitete kuriama sistema, kuri lanksčiai, skaidriai, operatyviai ir teisiškai nepriekaištingai reaguotų į visus studijų proceso nukrypimus, pasikeitusias sąlygas ar pažeidimus. Studentai yra konsultuojami studijų koordinatorių ir studijų programos vadovų, skubiai priimant optimalius sprendimus, kurie yra apibendrinami ir perkelti į atitinkamus teisinius aktus.

Rengiamasi įdiegti studentų „Karjeros kelio sistemą“, kuri užtikrintų studento įsijungimą į darbo rinką nuo pirmųjų studijų metų.

Taigi atsakomybė už programos įgyvendinimą ir priežiūrą yra paskirstyta, į programos tobulinimo procesus įtrauktos visos suinteresuotos grupės. Vidinio kokybės užtikrinimo priemonės yra pakankamos.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: Programos vadyba yra aiškiai reglamentuota Universiteto priimtuose nutarimuose, programos vidinio kokybės užtikrinimo sistema įtraukia visas suinteresuotas grupes ir užtikrina kiekvienos jų interesų atspindėjimą programoje ir jos vykdyme.

Studentai gali gauti stipendijas, kurios yra paskata geriau mokytis, taip pat yra galimybė gauti socialines stipendijas.

Silpnybės: Socialinių partnerių, aktyviai dalyvaujančių programos kokybės vertinime ir priežiūros sistemoje, nepagrįsti lūkesčiai gali kreipti programos tobulinimo procesą praktinio magistro, kurio šiuo metu nenumato Lietuvos mokslo sistema, kryptimi.

III. REKOMENDACIJOS

1. Remiantis pateiktu *Kūrybos ekonomikos* studijų programos planu, Ekonomikos magistro laipsnis negali būti suteikiamas: arba į esamą programą turėtų būti įtraukti 3 papildomi dalykai (aukštesnio lygio Mikroekonomika, Makroekonomika ir Matematiniai metodai ekonomikoje), arba turėtų būti suteikiamas kitos mokslo krypties laipsnis.
2. Užtikrinti, kad programos pavadinimas *Kūrybos ekonomika* (kaip kūrybos visuomenės išvestinis būvis), numatomi studijų rezultatai ir programos turinys bei suteikiama kvalifikacija derėtų tarpusavyje.
3. Būtina peržiūrėti dalykų tinkamumą bei jų turinio tarpusavio ryšį. Reikėtų labiau užtikrinti ir pagrįsti dalykų išdėstymo nuoseklumą ir logiką. Galėtų būti specializacijos.
4. Pataisyti dalykų aprašus, kad būtų pateikti privalomi išklaudyti dalykai studijoms, rekomenduojama literatūra suskirstyta į privalomąją (2-3 vadovėliai) ir papildomą (5-7 vadovėliai ar mokslo straipsniai).

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Kazimiero Simonavičiaus universiteto studijų programa *Kūrybos ekonomika* vertinama neigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	1
2	Programos sandara	2
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	3
	Iš viso:	15

- 1- Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)
- 2- Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)
- 3- Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)
- 4- Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:	Doc. dr. Aušrytė Rastienė	<i>Parašas</i>
Grupės nariai:	Prof. dr. Violeta Pukelienė	<i>Parašas</i>